

Министерство на финансите

**Дирекция „Управление на средствата
от Европейския съюз”**

ПРОЦЕДУРНИ ПРАВИЛА

**ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МЕЖДИННИТЕ ЗВЕНА
ЗА РАБОТА СЪС СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

Част 1

Въвеждащи разпоредби

1. Правилата за определяне на Междинните звена за работа със Структурните фондове на ЕС /отгук нататък “Правилата”/са ръководство, което представя отговорностите на участниците в процеса по определяне на Междинните звена, изискванията и критериите за избор на такива звена и етапите на процеса. Правилата са в съответствие с действащото законодателство на ЕС за работа със Структурните фондове.
2. Правилата имат за цел да подпомогнат Управляващите органи на Оперативните програми при избора на Междинни звена и да допринесат за ефективното и правилно използване на средствата от Структурните фондове, които Република България ще ползва след нейното присъединяване към Европейския съюз (отгук нататък “ЕС”).
3. Конкретно Правилата са насочени:
 - а) да се създаде и осигури използването на унифицирана и ефективна процедура за избор на Междинни звена при подготовката на страната за използване на помощта от ЕС за програмния период 2007-2013 г.;
 - б) да се дефинират отговорностите на участниците и критериите, на които следва да отговарят органите за изпълнение на функциите на Междинни звена;
 - г) да се укрепи административния капацитет за усвояване и да се повиши ефикасността на разходите от използването на средствата, отпускани на Република България от ЕС.
4. Правилата ще отчитат промените в правото на ЕС, които се отнасят до Структурните фондове на ЕС и в тримесечен срок ще бъдат актуализирани.

Част 2

Дефиниции на основните понятия

Оперативна програма¹ - одобрен от Комисията документ за изпълнение на Рамката за подкрепа от Общността, който се състои от набор от приоритети, обхващащ многогодишни мерки. Оперативната програма може да се изпълнява със средства от един или повече от Структурните фондове, други съществуващи финансови инструменти или Европейската инвестиционна банка.

¹ Operational Programmes – Art. 9; CR 1260/1999

Управляващ орган² - е структурата, определена да отговаря за ефикасността и правомерността на управлението и изпълнението на съответната Оперативна програма.

Междинни звена – публични или частни органи или служби, които действат под отговорностите на Управляващите органи на Оперативни програми или изпълняват задачи от тяхно име по отношение на крайните бенефициенти осъществяващи операциите.

Крайни бенефициенти – публични органи или частни фирми, които отговарят за инициирането и/или осъществяването на операциите.

Операция – всеки проект или действие, осъществени от крайните бенефициенти на помощта.

Структурни фондове – финансови инструменти на Европейския съюз за осъществяване на политиката на сближаване и регионалната политика на ЕС.

Част 3

Общи положения

Решението за делегиране или не на функции по управлението, изпълнението, наблюдението и контрола на помощта от структурните фондове на ЕС се взема от Управляващия орган на съответната Оперативна програма.

Номинирането на определени институции или организации за Междинни звена става по преценка на Управляващия орган на съответната Оперативна програма и/или при наличие на заявено желание в писмена форма от дадена институция или организация да изпълнява функциите на Междинно звено. И в двата случая Управляващият орган прави анализ на административния капацитет и оценка на готовността за изпълнение на функциите на Междинно звено на номинираните институции или организации и подготвя мотивирано становище за избирането или неизбирането им за Междинно звено до номинираните институции или организации.

По предложение на Управляващия орган на съответната Оперативна програма, съгласувано с Министерство на финансите, Министерския съвет взема решение, с което одобрява посочените от Управляващия орган институции или организации за Междинни звена за съответната Оперативна програма.

² Managing Authority – Art. 9; CR 1260/1999

Управляващите органи по Оперативните програми са изброени в Приложение 2

Част 4

Основни изисквания за избор на Междинни звена

С оглед осигуряване на правилното програмиране и изпълнение на Оперативните програми е необходимо да бъдат спазвани следните принципи при избора на структурите, които да поемат функциите на Междинни звена:

Задължителни:

1. Наличие на значителен бюджет и/или потенциално голям брой проекти за даден приоритет, което да налага ангажирането на допълнителен и специфичен административен капацитет за тяхното управление.
2. Съответствие на нормативно определените функции и компетенциите на номинираното Междинно звено и квалификацията на персонала с областите, обхванати от Оперативната програма и съдържанието на приоритетите.
3. Независимост на Междинното звено от крайните бенефициенти и органите извършващи контрол и одит.
4. Наличие на достатъчен и адекватно подготвен персонал за изпълнението на задачите, делегирани от Управляващия орган.
5. Изградена система за управление, която да гарантира:
 - a. Ясно дефиниране и разграничение на функциите и отговорностите на служителите в структурата, изпълняваща роля на Междинно звено;
 - b. Прозрачност и отчетност на осъществяваните дейности;
 - c. Прилагането на ясни и разписани процедури на одитна пътека;
 - d. Спазване на правилата на Общността в областта на равенство на половете, държавните помощи, околната среда и обществените поръчки;
6. Наличие на капацитет за изграждане и поддържане на компютърно базирана система за наблюдение и отчитане на изпълнението на проектите, чието управление е делегирано на Междинното звено.

Препоръчителни:

7. Опит от работа с предприсъединителните финансови инструменти на ЕС – ФАР, ИСПА или САПАРД, програми или агенции на Общността, други международни донорски програми или организации.
8. Наличие на функционална или йерархическа връзка на Междинните звена от публичния сектор с Управляващите органи на Оперативните програми.

9. Гарантиране включването на структури на регионално ниво или с регионални представителства като Междинни звена на Регионалната оперативна програма.
10. Наличие на система за развитие и укрепване на административния капацитет на Междинното звено, както и на механизъм за стимулиране на служителите и за ограничаване текучеството на персонала.

Всеки Управляващ орган може да поставя допълнителни изисквания към МЗ, които произтичат от спецификата на отделната Оперативна програма и работата по нейното изпълнение.

Част 5

Отговорности на Управляващите органи в процеса на определяне на Междинните звена

В процеса на подбор на Междинни звена за съответната Оперативна програма всеки Управляващ орган следва да:

1. Определи едностепенно или двустепенно делегиране на функции и отговорности към Междинни звена, съответно на първо и второ ниво, ще бъде възприето за конкретната Оперативна програма;
2. Посочи кои функции ще делегира на Междинните звена и да запознае предварително потенциалните Междинни звена с функциите и отговорностите, които ще трябва да изпълняват в бъдеще. Делегирането на функциите трябва да бъде съобразено с изискванията на европейско законодателство в областта на Структурните фондове и с действащото българско законодателство;
3. Гарантира недопускане на конфликт на интереси при подбора на проекти, изпълнението, контрола и оценката като определя за Междинни звена структури, които са независими от органите за контрол и одит;
4. Удостоверява, че избраните за Междинни звена органи имат капацитет, необходимите компетенции и персонал да изпълняват ефективно и коректно делегираните им функции по изпълнение, наблюдение и контрол на реализирането на помощта от Структурните фондове по съответната Оперативна програма. В тази връзка всеки Управляващ орган преди издаването на удостоверение за избор на Междинно звено прави оценка на административния капацитет на структурата, потенциално междинно звено;
5. Осигурява необходимите ръководства и наръчници за изпълнение на делегираните функции, които Междинните звена трябва да следват в своята работа, като по този начин се гарантират ясни правила и процедури за работа на Междинните звена за всяка Оперативна програма;

Част 6

Оценка на административния капацитет на МЗ и „пътна карта” на административния капацитет на МЗ

При провеждане на оценка и анализ на административния капацитет на потенциалното Междинно звено Управляващите органи на Оперативни програми следят:

1. Професионалната квалификация и допълнителната специализация на персонала да отговаря на задачите, които той ще изпълнява при осъществяване на функциите на Междинно звено;
2. За наличие на професионален опит и трудов стаж в определената област у служителите на високите и отговорни позиции, заети с дейността на Междинното звено;
3. За натрупан опит за работа с предприєдинителните програми на ЕС в управление и изпълнение на проекти;
4. Степента на запознатост с нормативната база в българското и европейското законодателство в съответната област или области, в които работи Междинното звено;
5. Броят на служителите, ангажирани със задачите на Междинно звено да гарантира възможност за тяхното изпълнение.

Въз основа на анализа на административния капацитет Управляващите органи изготвят подробен списък на нуждите за укрепване на капацитета и от обучение в съответното Междинно звено.

В решението на УО за определяне на МЗ като неразделна част се включва Пътна карта за капацитета на определените МЗ за изпълнение на изискванията за управление на Структурните фондове.

Пътната карта отчита:

1. Институционалната структура на органа, определен за МЗ като се представя неговото място и йерархични връзки с Управляващия орган на съответната Оперативна програма;
2. Степен на готовност за изпълнение на функциите, които Управляващият орган делегира на Междинното звено;

Пътната карта включва и план за конкретните мерки и сроковете, които съответното Междинно звено и Управляващия орган трябва да предприемат, за да се отговори на нуждите за укрепване на капацитета и от обучение на Междинното звено.

Част 7

Изисквания към Междинните звена

След мотивирано становище за избирането ѝ за Междинно звено институцията или организацията изразява писмено съгласие да изпълнява функциите, делегирани от Управляващия орган на съответната Оперативна програма.

Избраното Междинно звено участва в разработването на плана към Пътната карта за конкретните мерки и сроковете, които трябва да бъдат предприети за укрепване на капацитета и нуждите от обучение, с оглед правилното изпълняване на функциите на Междинното звено.

Одобрената от Министерски съвет за Междинно звено институция или организация изготвя и внася за приемане от Министерски съвет изменение на устройствения правилник или изготвя необходимата промяна на съответен правилник за дейността, с които отразява новите функции и задачи, свързани с дейността на Междинно звено.

Всяко Междинно звено разработва вътрешни правила и процедури за работа за целите на одитното проследяване и правилно осъществяване на функциите, делегирани от Управляващия орган на Оперативната програма.

Част 8

Основни етапи и срокове на процеса по определяне на Междинни звена

1. Номинирането на институции или организации за Междинни звена от Управляващия орган на съответната Оперативна програма – 15 февруари 2005 г.
2. Извършване от Управляващите органи на анализ на административния капацитет и оценка на готовността за изпълнение на функциите на Междинно звено на номинираните институции или организации прави – 30 април 2005 г.
3. Приемане на решения от Министерски съвет за одобряване на предложените от Управляващите органи Междинни звена за съответните Оперативни програми – 30 юни 2005 г.